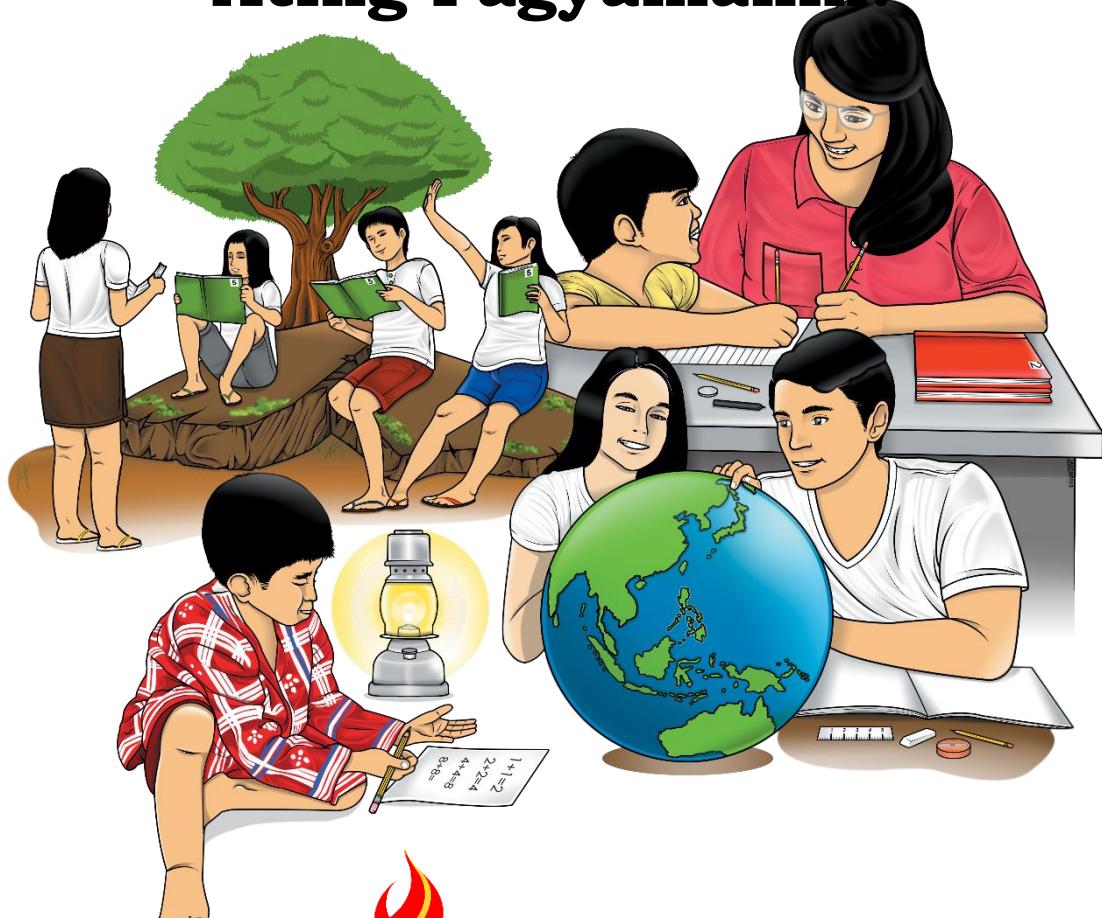

Edukasyon sa Pagpapakatao

Unang Markahan – Modyul 11:
**Kabuhayan Natin,
Ating Pagyamanin!**

**Edukasyon sa Pagpapakatao – Ikasiyam na Baitang
Alternative Delivery Mode
Unang Markahan – Modyul 11: Kabuhayan Natin, Ating Pagyamanin!
Unang Edisyon, 2020**

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayon pa man, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o *brand name*, tatak o *trademark*, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtagtaglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga oriinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim: Leonor Magtolis Briones
Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Anecita A. Dela Cerna, Daisy B. Siete

Editor: Mark Lester L. Abellana, Filma B. Catalan,

Tagasuri: Mona Lisa M. Babiera, Rose Marie E. Diocares

Tagaguhit:

Tagalapat: Leonil Rechie Cahanap, Gemma B. Malicay, Liezel R. Capitanea

Tagapamahala: Isabelita M. Borres

Eugenio B. Penales

Sonia D. Gonzales

Jeanelyn A. Aleman

Evelyn F. Importante

Rose Marie E. Diocares

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region IX

Office Address: Regional Center, Balintawak, Pagadian City

E-mail Address: region9@deped.gov.ph

9

Edukasyon sa Pagpapakatao

Unang Markahan – Modyul 11: Kabuhayan Natin, Ating Pagyamanin!

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kani na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Kabuhayan Natin, Ating Pagyamanin!

Nakakaramdam ka na ba ng inggit sa mga kapatid mo? Natanong mo na ba ang iyong sarili kung bakit hindi pantay-pantay ang pagtingin sa inyo ng nanay at tatay mo? Kung oo, ano ang ginagawa mo?

Sa modyul na ito, inaasahang malilinang sa iyo ang kaalaman, kakayahan at pag-unawa sa sumusunod na mga layunin:

3.3. Napatunayan na ang mabuting ekonomiya ay iyong napaunlad ang lahat – walang taong sobrang mayaman at maraming mahirap.

- a. Napatutunayan na ang ang mabuting ekonomiya ay iyong napaunlad ang lahat – walang taong sobrang mayaman at maraming mahirap.
- b. Nailalarawan na ang ekonomiya ay hindi para lamang sa sariling pag – unlad kundi sa pag – unlad ng lahat.
- c. Nakalilikha ng mga halimbawa ng mga sitwasyon ng pag-unlad ng lahat dulot ng mabuting ekonomiya.

Sa lipunang ginagalawan natin, ang “**pamilya**” ang itinuturing na pinakamaliit at pinakamahalagang yunit ng lipunan. Ito ang humuhubog at bumubuo sa atin bilang isang mabuting tao. Minsan sa loob mismo ng pamilya ay hindi maiwasan ang kompetisyonalong-lalo na sa pagmamahal at pagbibigay ng atensyon ng mga magulang sa kanilang mga anak. Dahil sa pagkakaiba-iba ng ito, hindi maiwasan ang paghahambing sa isa’tisa. Nagkakaroon din naman ng inggitang pakiramdam ng pagging mas angat. Natural ang ganitong mga pakiramdam. Subalit bago lumalim ang pakiramdam at tumongo sasama ng loob, ay magandang balikan ang karanasan at tingna ng mabuti kung nagkulang ba ng pagmamahal ang ating mga magulang o sadyang naghahangad lang tayo ng higit pa. Ang karanasan sa pag-ibig ng magulang ay isang ekonomiya na hindi malayo sa ekonomiya ng lipunan. Ang pag-ibig ng magulang ay nakapagdudulot ng mabuting ekonomiya sa pamilya na maaaring ihambing sa ekonomiya ng lipunan.

Subukin

Panuto: Basahin at unawaing mabuti ang bawat pangungusap. Piliin ang titik ng tamang sagot. Isulat ang iyong sagot sa sagutang papel.

1. Alin ang HINDI dulot ng mabuting ekonomiya?
 - A. Makatwiran at dinamikong kaayusang panlipunan
 - B. Kasaganaan at kasarinlan
 - C. Kalayaan sa kahirapan, hanapbuhay para sa lahat, umaangat na istandard ng pamumuhay at mainam na uri ng buhay para sa lahat
 - D. Ang mabuting ekonomiya ay may mayaman at mahirap.
2. Dahil sa mabuting ekonomiya nabibigyan ng pagkakataon kahit ang mga ordinaryong mamamayan na malayang makikipagkalakalan sa kahit na sino basta ito ay sa legal na paraan. Ano ang ibig sabihin nito?
 - A. Ang may kaya lamang ang may karapatang kumikita at magnegosyo
 - B. Lahat ay binibigyan ng oportunidad at karapatang mag-angkat at mangalakal para kumite.
 - C. Ang may mga mabibigay na bayad sa LGU ang makakapagtinda lamang
 - D. Lahat bibigyan ng negosyo ng pamahalaan
3. Alin ang naglalarawan ng mabuting ekonomiya?
 - A. Ang mabuting ekonomiya ay may mayaman at mahirap.
 - B. Ang mabuting ekonomiya ay iyong napauunlad ang lahat walang taong sobrang mayaman at maraming mahirap.
 - C. Ang mabuting ekonomiya ay lahat ay may likas na yaman.
 - D. Ang mabuting ekonomiya ay may lakas at kahinaan.
4. Alin ang hindi katangian ng isang mabuting ekonomiya?
 - A. Pagkapantay-pantay
 - B. Patas
 - C. Mayaman
 - D. Produktibo
5. Bakit kailangan ng isang mabuting lipunan ang pagkapantay-pantay?
 - A. Dahil ang mabuting ekonomiya ay hindi lamang sa sariling pag-unlad kundi ang pag-unlad ng lahat.
 - B. Dahil ang mabuting ekonomiya ay patas sa likas na yaman.
 - C. Dahil ang mabuting ekonomiya ay nagtutulungan at nagkakaisa
 - D. Dahil lahat tayo ay nakikinabang sa lahat ng bagay.

Aralin
1

Kabuhayan Natin, Ating Pagyamanin!

Sadyang magkakaiba ang mga tao. May mga magagaling sa Math, may mahuhusay sa pagdrowing, may masinop sa gamit, may marunong sa pera, may magaganda at makikisig ang katawan kahit na hindi nag-eehersisyoso at mayroon din naming tabain at kailangang mag-ingat sa pagkain. Dahil sa pagkakaiba ng ito, hindi maiwasan ang paghahambing sa isa'tisa. Nagkakaroon ng inggit na pakiramdam ng pagiging mas angat.

Natural ang ganitong mga pakiramdam. Subalit bago lumalim ang pakiramdam at tumungo sa sama ng loob, marahil magandang balikan ang karanasan at tingnang mabuti kung nagkulang ba ng pagmamahal ang ating magulang o sadyangnaghahangadlangtayo ng higit pa. Ang karanasan

Sa pag-ibig ng magulang ay isang ekonomiya na hindi malayo sa ekonomiya ng lipunan.

Balikan

Gawain 1: Punan Mo Ako!

Panuto: Basahing mabuti ang mga pangungusap at punan ang patlang ng tamang salita.

1. _____ ang tawag sa nabuonggawi, tradisyon, paraan ng pagpapasiya, at mga hangarin ng isang pamayanan.
2. Sa isang lipunang pampulitika, ang _____ ang kinikilala bilangtunayna boss.
3. Si _____ ang nagsilbing halimbawa ng may puso para sa lipunan dahil saadbokasiyaniya ng pagkilalasataolagpassakulay ng balat.
4. _____ ang tawagsaproceso ng paghahanapsakabutihangpanlahat at pagsasaayos ng sarili at ng pamayanananupanghigitnamatupadito.
5. _____ ay maaaring ihambing sa isang lipunan.

Mga Tala para sa Guro

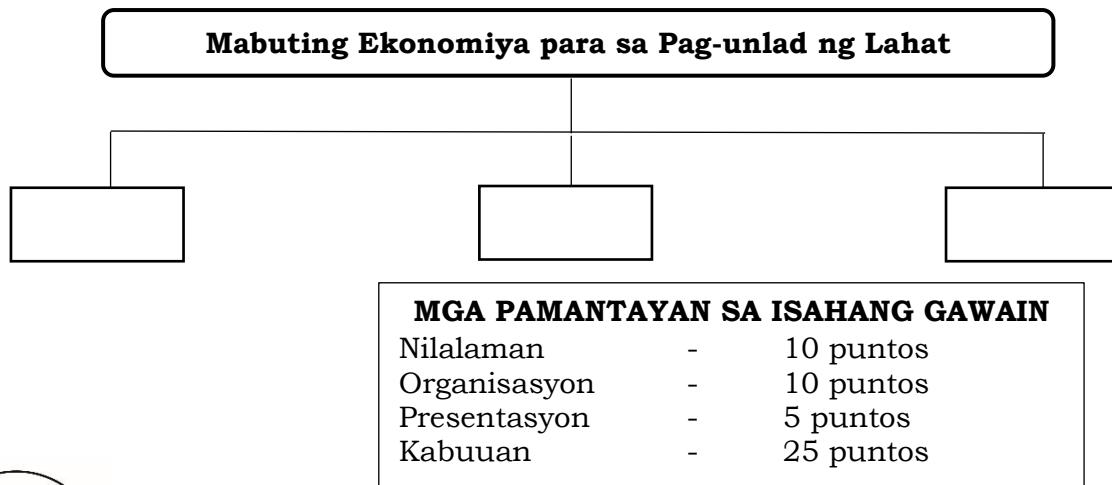
Suriin ang sagot ng mag-aaral. Bigyanagad ng komento ang mag-aaral pagkatapos makompletong masagot at magawa ang mgagawain. Kung ang resulta ng pagsusuri ay mababa pa sa 100%, hikayatin ang mag-aaral na ulitin ang gangmaabot ang 100% kahusayan.

Tuklasin

Gawain 2:

Panuto: Buuin ang graphic organizer. Isulat sa loob ng mga kahon ang mga salitang maiuugnay sa mga salitang nasa itaas na kahon.

Suriin

- Ano ang pagkakaiba ng mabuting ekonomiya at ang hindi?
- Ano ang kahalagahan ng mabuting ekonomiya?
- Paano makakapanahanan ang mga tao sa oob ng Lipunang Pang-ekonomiya?

Ramos Fruitstand in Cebu, Photo via Youtube.com

Photo by Dolgachov via Dreamstime.com

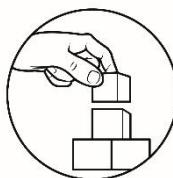
Ekonomiya

- Galing sa mga Griyegong salita na “oikos” (bahay) at “nomos” pamamahala.
- Ang ekonomiya ay tulad lamang din ng pamamahala sa bahay. May sapat na budget ang namamahay. Kailanga nitong pagkasyahin sa lahat ng gastusin upang makapamuhay nang mahusay ang mga tao sa bahay, maging buhay-tao (humane) ang kanilang buhay sa bahay, at upang maging tahanan ang bahay.

Lipunang Pang-ekonomiya

- Ang lipunang pang-ekonomiya ay nagsisikap napangasiwaan ang mgayaman ng bayan ayon sa kaangkupan nito sa mga pangangailangan ng tao.
- Ito ay ang mga pagkilos na masiguro na ang bawat bahay ay magiging tahanan.

- Pinapangunahan ito ng estado na tumitiyak na maayos ang pangangasiwa at patas ang pamamahagi ng yaman ng bayan.
- Sinisikap gawin ng estado na maging patas para sa nagkakaiba-ibang tao ang mga pagkakataon upang malikha ng bawat isa ang kanilang sarili ayon sa kani-kanilang tunguhin at kakayahang.
- Ang bawat mahusay na paghahanapbuhay ng mga tao ay kilos na nagpapangyari sa kolektibong pag-unlad ng bansa.
- Kung maunlad ang bansa, higit na mamumuhunan ang mga may kapital na siyang lilikha ng higit pang mgapagkakataon para sa mga tao – pagkakataong hindi lamang makagawa, kundi pagkakataon ding tumaas ang antas ng kanilang pamumuhay.
- Sa lipunang pang-ekonomiya, ginagawa ng mga tao na malaking tahanan ang bansa – isang tunay na tahanan kung saan maaaring tunay na tumahan (huminto, manahimik, pumanatag) ang bawat isa sa pagsisikap nilang mahanap ang kanilang mga buhay.

Pagyamanin

Gawain 3: Photo Collage

Panuto: Gumawa ng photo collage upang ibahagi ang iyong sariiling paglalarawan sa mabuting ekonomiya. Ilagay ito sa short bond paper.

Rubriks sa Paggawa ng Photo Collage

Kraytirya	Pinakamahusay	Mahusay	Katamtaman	Kailangan ng Pagsasanay	Kabuuan
Nilalaman (Content) 35% Naipapakita at naipapaliwanag ng maayos ang kaugnayan ng lahat ng konsepto					
Pagkamalikhain (Creativity) 20% Lubos na nagpapamalas ng pagka malikhain					
Pagkamapanlikha (Originality) 25% Orihinal ang ideya sa paggawa ng photo collage					
Kabuuang Presentasyon 20 % Malinis, maayos at malinaw ang kabuuang mensahe					
Kabuuan 100%					

Isaisip

Gawain 4. Tama o Mali

Panuto: Tukuyin kung TAMA o MALI ang mga pahayag.

- _____ 1. Ang ekonomiya ay hindi lamang para sa ikakabuti ng piling myembro ng pamayanan dahil ito ay para sa ika-uunlad ng lahat ng mamamayan sa lipunan.
- _____ 2. Kung maunlad ang bansa, higit na mamumuhunan ang mga may capital na siyang lilikha ng higit pang mga pagkakataon para sa mga tao.
- _____ 3. Ang mabuting ekonomiya ay nagdudulot ng kasaganahan sa mga prominenteng pamilya at kaunlaran sa kanilang mga negosyo at kalakalan.
- _____ 4. Dahil sa mabuting ekonomiya nabibigyan ng pagkakataon kahit ang mga ordinaryong mamamayan na malayang makikipagkalakalan sa kahit na sino basta ito ay sa legal na paraan.
- _____ 5. Sa mabuting lipunang pang – ekonomiya lalong yumaman ang mga maykaya at naghirap ang mga mahihirap.

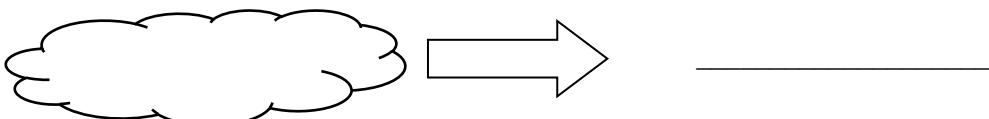

Isagawa

Gawain 5.

Panuto:

1. Isulat sa loob ng ulap ang iyong mga positibong katangian.
2. Pagkatapos, pumili ng isang katangian mo na gusting-gusto mo. Isulat ito sa patlang sa kanan ng arrow.
3. Ipaliwanag mo kung bakit mo ito nagustuhan. Ano ang naitulong nito sayo?

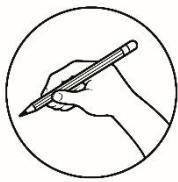

Mga tanong:

1. Nakatulong ba ang iyong mga positibong katangian sa pagkamit ng mabuting ekonomiya? Ipaliwanag.
2. Paano mo gagamitin ang mga katangiang ito upang makamit ang mabuting ekonomiya?

MGA PAMANTAYAN SA ISAHANG GAWAIN

Nilalaman	-	10 puntos
Organisasyon	-	10 puntos
Presentasyon	-	5 puntos
Kabuuhan	-	25 puntos

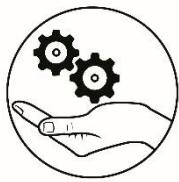

Tayahin

Panuto: Basahin at unawaingmabuti ang bawat pangungusap. Piliin ang titik ng tamang sagot.

- ___ 1. Ano ang katotohanan sa likod ng paniniwala na “ang tao ay pantay pantay”?
 - a. Pantay na pagkakaloob ng yaman sa lahat ng tao.
 - b. Angkop na pagkakaloob ng yaman batay sa kakayahang tao.
 - c. Angkop na pagkakaloob ng yaman ayon sa pangangailangan ng tao.
 - d. Pantay na pagkakaloob ng yaman batay sa kakayahang at pangangailangan ng tao.
- ___ 2. Ang mga sumusunod ay naglalarawan sa lipunang pang-ekonomiya *maliban* sa:
 - a. Maihalaintulad sa pamamahala ng budget sa isang bahay .
 - b. Pagkilos para sa pantay na pagbabahagi ng yaman ng bayan
 - c. Pangangasiwa ng yaman ng bayan ayon sa kaangkupan nito sa mga pangangailangan ng tao.
 - d. Pagkilos upang masiguro na ang bawat bahay ay magiging tahanan sa pamamagitan ng pangangasiwa ng yaman ng bayan.
- ___ 3. Sa lipunang pang-ekonomiya, ano ang pagkakaiba ng pantay sa patas?
 - a. Ang pantay ay pagbibigay ng pare-parehong benepisyo sa lahat ng tao sa lipunan, ang patas ay pagbibigay ng nararapat para satao batay sa kanyang pangangailangan.
 - b. Ang pantay ay pagbibigay ng pare-parehong benepisyo sa lahat ng tao sa lipunan, ang patas ay pagbibigay ng nararapat para sa tao batay sa kanyang kakayahang.
 - c. Ang pantay ay pagbibigay ng pare-parehong pagturing sa lahat ng tao sa lipunan, patas ay ang paggalang sa kanilang mga karapatan.
 - d. Ang pantay ay pagtiyak na natutugunan ng pamahalaan ang lahat ng pangangailangan ng mga tao.
- ___ 4. Sa ating lipunan, alin sa mga sumusunod ang patunay na naitatali na ng tao ang kanyang sarili sa bagay?
 - a. Mas nararapat lamang na makatanggap ang isang tao ng tulong mula pamahalaan, kahit na kaya naman niya itong bilhin o kaya ay hindi naman kailangan, dahil karapatan niya ito bilang mamamayang nagbabayad ng buwis.
 - b. Hindi mabitawan ni Sheila ang kanyang lumang mga damit upang ibigay sa kamag-anak dahil mayroon itong *sentimental value* sa kanya.
 - c. Inuubos ni Jerome ang kaniyang pera sa pagbili ng mamahaling relo na sa ibang bansa lamang mahahanap. Ayon sa kaniya, sa ganitong paraan niya nakukuha ang labis na kasiyahan.
 - d. Lahat ng nabanggit.

- ____ 5. Paano masisiguro na ang bawat bahay ay maging tahanan sa lipunang pang- ekonomiya?
- Nagbibigay tulong pinansyal ang pamahalaan sa mga mahihirap na pamilya.
 - Sa pangunguna ng estado napangangasiwaan at naibabahagi ng patas ang yaman ng bayan.
 - Sinisikap ng esado na mabigyan ng trabaho ang bawat mamamayan kahit hindi angkop sa kakayahahan.
 - Tinutulungan ng estado ang mga manggagawa na makahanap ng hanapbuhay sa ibang bansa.
- ____ 6. Bakit epektibo ang patas kaysa pantay na pagbabahagi ng yaman ng bayan?
- Sa pamamagitan nito, mas isaalang-alang ang kakayahahan at pangangailangan ng bawat isa.
 - Walang kakayahang magpasiya para sa sarili at sa iba ang mga mamamayan.
 - Karapatan ng bawat mamamayan na matanggap ang nararapat sa kaniya.
 - Hindi pantay-pantay ang mga tao, ngunit may angkop para sa kanila.
- ____ 7. Bakit magkakaugnay ang pag-unlad ng sarili sa pag -unlad ng bayan?
- Nakilala at sumikat ang mga taong umuunlad.
 - Malaki ang maitutulong sa bansa kung maraming pera ang bawat tao ay may mabuting dulot sap ag-unlad ng bansa.
 - Ang bawat mahusay na paghahanapbuhay ng tao ay may mabuting dulot sa pag-unlad ng bansa.
 - Nagkakaroon ng maraming oportunidad sa hanapbuhay ang taong mahilig paunlarin ang sariling kakayahahan.
- ____ 8. Ano ang katotohanan sa likod ng paniniwala na "ang tao ay pantay-pantay"?
- Lahat ay may kani-kaniyang angking kaalaman.
 - Lahat ay dapat mayroong pag-aari.
 - Lahat ay iisa ang mithiin.
 - Likha ang lahat ng Diyos.
- ____ 9. Ano ang kahulugan ng prinsipyo ng **proportion** ayon kay Sto. Tomas de Aquino?
- Pantay na pagkakaloob ng yaman ng lahat ng tao.
 - Angkop na pagkakaloob ng yaman batay sa kakayahahan ng tao.
 - Angkop sa pagkakaloob ng yaman ayon sa panganagilangan ng tao.
 - Pantay na pagkakaloob ng yaman batay sa kakayahahan at pangangailangan ng tao.
- ____ 10. "Ang tunay na mayaman ay ang taong nakilala ang sarili sa bunga ng kanyang paggawa. Hindi sa pantay-pantay na pagbabahagi ng kayamanan ang tunay na kayamanan. Nasa pagkilos ng tao sa anumang ibinigay sa kanya ang kanyang ikakayaman." Ano ang kahulugan ng pahayag na ito?
- Ang tunay na mayaman ay hindi takot gumastos para sa mga hilig niya.
 - Naipakikilala ng tao ang kaniyang sarili sa husay niya sa paggawa.
 - Mahusay ang taong may kakayahang makabili ng lahat ng kanyang naisin.
 - Maipagmamalaki ng tao ang kanyang sarili sa mga kagamitan na mayroon siya.

Karagdagang Gawain

Panuto: Alamin kung anong katangian ang mayroong magandang patutunguhan na nasa larawan na ipinapakita sa ibaba.

Matalino

Masipag

Walang Determinasyon

Tamad

Magalang

Uunlad ang buhay

Matiyaga

Mapagpundyagi

Matapat

Gumagawa ng basket

1 .

<https://mistahfoundation.org/portfolio/livelihood-programs/>

Nagtitinda ng Tinapay

2 .

https://www.123rf.com/photo_72930163_colombo-sri-lanka-december-6-2016-the-fruit-seller-at-fose-market-in-pettah-repeats-the-prices-of-ba.html

Nagtitinda ng Gulay

3 .

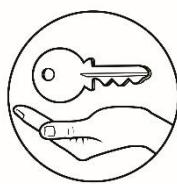
<https://www.alamy.com/stock-photo-woman-selling-fresh-vegetables-and-other-foods-at-market-in-hoi-an-58653396.html>

Gumagawa ng Gusali

4 .

<https://www.careeraddict.com/engineering-jobs>

Susi sa Pagmawasto

PAGYAMANTIN		ISASIP		TAYAHIN	
1. Tyaga	2. Pangarap	1. Tama	2. Tama	3. Masi	4. Tam
2. b	3. a	1. Tama	2. Tama	3. Mai	4. C
1. d	2. b	5. b	5. b	5. Tama	5. Tama
6. a	7. c	4. c	4. c	4. Pagtipid	4. Pagtipid
7. c	8. d	5. b	5. b	3. Masi	3. Masi
6. a	7. c	4. c	4. c	2. Pangarap	2. Pangarap
5. b	6. a	3. a	3. a	1. Tyaga	1. Tyaga
4. c	5. b	5. b	5. b	2. b	2. b
3. a	4. c	4. c	4. c	3. a	3. a
2. b	1. d	1. d	1. d	2. b	1. d
1. b	2. b	1. /	1. /	2. x	1. /
2. x	1. /	3. /	3. /	4. x	5. /
1. /	2. x	5. Barakadah	5. Barakadah	8. b	5. /
5. a	6. d	4. Lipunang	4. Lipunang	7. c	9. c
4. c	5. a	3. Martinlu	3. Martinlu	6. d	10. a
3. d	2. b	2. Pangulo	2. Pangulo	5. a	10. a
2. b	1. b	1. Kultura	1. Kultura	4. c	9. c
1. b	2. b	3. Masi	3. Masi	3. Masi	8. b
2. b	1. b	4. King	4. King	2. Matyaga	7. c
1. b	2. b	5. ther	5. ther	1. Masi	6. d
2. b	1. b	6. olitikal	6. olitikal	2. Matyaga	5. a
1. b	2. b	7. au	7. au	3. Masi	4. c
2. b	1. b	8. b	8. b	4. Matyaga	3. d
1. b	2. b	9. c	9. c	5. Masi	2. b
2. b	1. b	10. a	10. a	6. d	1. b

SUBUKIN		BALIKAN		TUKLASAIN	
1. b	2. b	1. /	1. /	5. /	5. /
2. b	1. b	2. x	2. x	3. /	3. /
1. b	2. b	1. /	1. /	4. x	4. x
2. x	1. /	5. Barakadah	5. Barakadah	8. b	8. b
1. /	2. x	4. Lipunang	4. Lipunang	7. c	7. c
5. a	6. d	3. Martinlu	3. Martinlu	6. d	6. d
4. c	5. a	2. Pangulo	2. Pangulo	5. a	5. a
3. d	4. c	1. Kultura	1. Kultura	4. c	4. c
2. b	1. b	3. Masi	3. Masi	3. d	3. d
1. b	2. b	4. King	4. King	2. b	2. b
2. b	1. b	5. ther	5. ther	1. b	1. b
1. b	2. b	6. olitikal	6. olitikal	2. b	2. b
2. b	1. b	7. au	7. au	1. b	1. b
1. b	2. b	8. b	8. b	2. b	2. b
2. b	1. b	9. c	9. c	1. b	1. b
1. b	2. b	10. a	10. a	2. b	2. b

KARAGDAGANG GAWAIN	
1. Masi	2. Matyaga, Matyaga, Pagpupuyag
2. Matyaga	3. Masi
3. Masi	4. Mayroong magandang patutunguhan

Sanggunian

Book:

Department of Education. *Edukasyon Sa Pagpapakatao 9, Modyul ng Mag-aaral.* Pasig City: Instructional Materials Secretariat (DepEd-IMCS), 2015.

Image Sources:

Dreams Time. *Sale, Consumerism and People Concept - Happy Family with Child and Shopping Cart Buying Food at Grocery Store or Supermarket.* Accessed June 2020.

[https://www.dreamstime.com/stock-photo-family-food-shopping
cart-grocery-store-sale-consumerism-people-concept-happy-child-buying-
supermarket-image86827212](https://www.dreamstime.com/stock-photo-family-food-shopping-cart-grocery-store-sale-consumerism-people-concept-happy-child-buying-supermarket-image86827212).

Youtube. *Ramos Fruitstand Cebu City, Cebu, Philippines,* 2010.<https://www.youtube.com/watch?v=QhdEV1JK-b4>.

https://www.google.com/search?q=family+went+to+grocery+store&tbo=isch&ved=2ahUK_Ewily6H88NDpAhWdxYsBHUjLC44Q2cCegQIAA&oq&gs_lcp=CgNpbWcQARgBMgIIKTIcccKyAggpMgIIKTIcccKyAggpMgIIKTIcccKyAggpMgIIKTIccCIQ0aOFWMK9BWCP6AVoAHAAeASAAbwFiAHjFpIBCTItMS41LTMuMzgBAKABAoBC2d3cy13aXotaW1nsAEO&sclient=img&ei=prTMXqXgOZ2Lr7wPyJav8Ag&bih=553&biw=1242#imgrc=129UN8gMDG1SaM

<https://mistahfoundation.org/portfolio/livelihood-programs/>

<https://www.careeraddict.com/engineering-jobs>

<https://www.alamy.com/stock-photo-woman-selling-fresh-vegetables-and-other-foods-at-market-in-hoi-an-58653396.html>

https://www.123rf.com/photo_72930163_colombo-sri-lanka-december-6-2016-the-fruit-seller-at-fose-market-in-pettah-repeats-the-prices-of-ba.html

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph